HOFİS

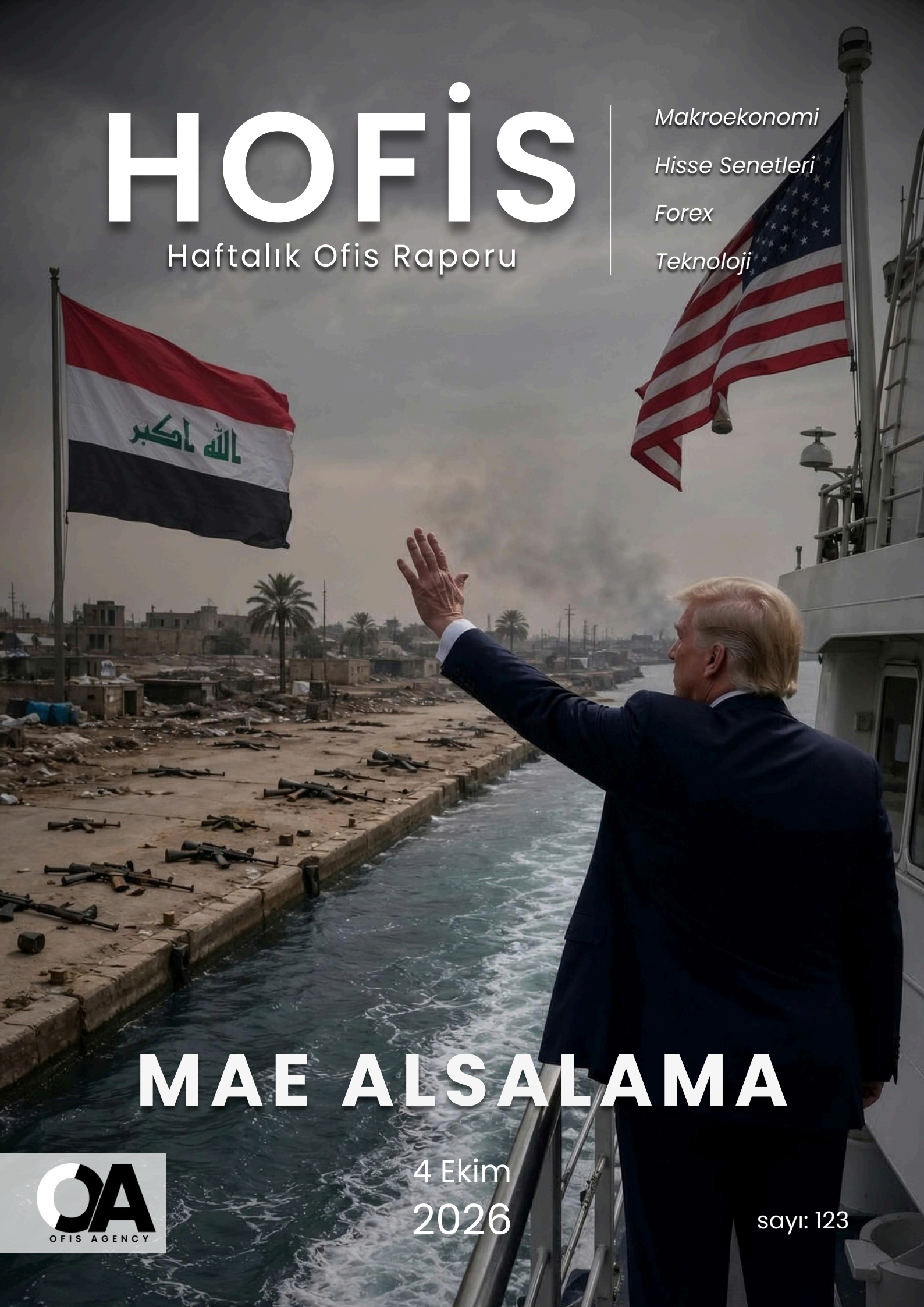
Haftalık Ofis Raporu

Makroekonomi

Hisse Senetleri

Forex

Teknoloji

MAE ALSALAMA

4 Ekim
2026

sayı: 123

OFIS AGENCY

OfisAgency

Ofis Agency

Forward

Forward.u

OfisAgency

www.ofisagency.com

Uyarı ve Aydınlatma

Değerli Okurlarımız,

Bu dergide sunulan içerikler yalnızca bilgilendirme amacı taşımakta olup finansal tavsiye içermemektedir.

Yatırım yapmadan önce okuyucularımızın kendi risk toleranslarını değerlendirmeleri ve yatırım amaçlarına uygun olarak bağımsız bir finansal danışmana başvurmaları önemle tavsiye edilir.

Sermaye piyasalarında işlem gören yatırım araçlarının fiyatları piyasa koşullarına ve çeşitli faktörlere bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Geçmiş performans, gelecekteki sonuçların garantisi değildir. Bu riskleri anlamak ve kabul etmek, **yatırımcının sorumluluğundadır**.

İlgili düzenleyici kurumlar tarafından belirlenen yasal düzenlemelere ve yatırım kurallarına uygun hareket etmek önemlidir. Yatırım yapmadan önce lütfen güncel mevzuatı kontrol edin.

Hofis dergisinde sunulan tüm özgün kurgular, veri derlemeleri ve analizler 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında tam koruma altındadır. İktibas sınırlarını aşacak şekilde, önceden yazılı izin alınmaksızın içeriklerin kopyalanması, çoğaltılması, ticari amaçla dağıtılması veya veri madenciliği/yapay zeka sistemlerine entegre edilmesi kesinlikle yasaktır. İzinsiz kullanımlara karşı tüm yasal haklarımız saklıdır.

İlginiz ve anlayışınız için teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Ofis Agency

HAFTAYA BAŞLARKEN

Makroekonomi & Jeopolitik

Bu hafta ABD tarafında açıklanan istihdam verisi ve piyasanın reaksiyonuna yer verdik. Ayrıca ABD-Irak sahası, Ukrayna - Rusya sahası, Sudan'ın önemi ve Asya sahalarına da değindik.

Forex & Hisse Senetleri

Bu hafta yine finansın çeşitli alanlarına değinmeye çalıştık. DXY ve EUR/USD gibi forex analizlerinin yanı sıra ABD 10 Yıllık Tahvilleri, Borsa İstanbul, Nasdaq, Altın ve hisse senedi analizlerine de yer verdik.

Teknoloji

Bu hafta kripto tarafında NEAR Intents saldırısı ve Blast'ın faaliyetlerini sonlandırma kararı öne çıktı. Yapay zekâ ve teknoloji cephesinde ise yeni frontier modeller, sürekli çalışan ajanlar, hızla büyüyen AI altyapı harcamaları ve karar modelleri dikkat çekti.

Haftanın Tehlike Profili

OFIS AGENCY

HAFTALIK EKONOMİK TAKVİM

Saat	Kur	Etki	Pazartesi
Tüm	CNY	Tatil	Çin - Milli Gün
10:00	TRY	***	Türkiye Türkiye Tüketici Fiyat Endeksi
16:45	USD	***	ABD Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi
17:00	USD	***	ABD ISM İmalat Dışı Satın Alma Müdürleri Endeksi

Saat	Kur	Etki	Salı
Tüm	CNY	Tatil	Çin - Milli Gün
09:00	EUR	**	Almanya Fabrika Siparişleri
15:30	USD	**	ABD Ticaret Dengesi

Saat	Kur	Etki	Çarşamba
Tüm	CNY	Tatil	Çin - Milli Gün

Saat	Kur	Etki	Perşembe
13:00	EUR	**	Eurogroup Toplantısı

Saat	Kur	Etki	Cuma
02:30	JPY	**	Japonya Hane Halkı Harcamaları

OFIS AGENCY

Makroekonomi & Jeopolitik

HAFTANIN ÖZETİ

İstihdam

Eylül ayı istihdam raporu manşetteki görünümün aksine ne iyi ne kötü geldi, 2026 yılında pek çok kez karşımıza çıkardığı *az işten çıkarma, az işe alım* tablosunu bir kez daha ortaya koydu. Piyasanın seksen dört binlik artış beklentisi yirmi dokuz binlik gibi ufak bir artışla kursakta bırakan veri önceki aylardaki yaşanan istihdam artışını da geriye çekti. Temmuz ve Ağustos ayı için toplamda 60 binlik bir aşağı revizyon ile birlikte yuvarlanmış işsizlik oranı 4.14 seviyelerinden 4.18 seviyellerine çıktı. Şuana kadar değindiğimiz veriler hayal kırıklığı yaratıcı dursa da istihdam verisinin kendi içinde o kadar güçsüz bir görünüm sergilemiyor.

Öncelikle, manşetin altındaki başlıklara bakmamızda yarar var. Nitekim, işsizlik artarken geniş işsizlik ölçüsü U-6 %7.62 ile Ocak 2025'ten bu yana en düşük seviyede. Yine 25-54 yaş istihdam oranı eylül ayında 0.28 puan artarak %80.68 e sıçramış durumda. (Yabancılar prime-time diyor) Bunlar iş gücünün manşetteki kadar zayıf olmadığını göstermekte, yazımızın ilerleyen kısımlarında farklı hususlara da değineceğiz. İş gücü büyüyorsa bu enflasyonist bir ivme yaratmayacak mı denilebiliir, o noktada da Ücret tarafının pek iyi seyretmediğini söyleyebiliriz, saatlik kazançlar %3.00 seviyesi ile kaydedilen en zayıf seviyelerde. Kısacası iş gücü piyasası ne enflasyonist bir güç kazanıyor ne de bir önlem alınmasını gerektirecek seviyede çözülüyor. Bu noktada iki arada bir derede denebilecek durumda. Söz konusu bu tablo sebebiyle piyasanın Cuma günü verdiği reaksiyonlar epey zayıf ve hacimsizdi.

Manşet Rakamlar:
BLS'in kurum anketi Eylül için +29 bin gösterdi. Bunun +46 bini özel sektörden geldi, kamu -17 bin ile geriledi. Ernie Tedeschi'nin derlemesine göre Ağustos'taki özel sektör artışı da +89 bine revize edilmiş durumda, kısacası özel sektörde Eylül, bir önceki aya göre yaklaşık yarı yarıya yavaşladı. Önceki 12 ayın aylık ortalaması 45 bin olduğundan Eylül bu ortalamanın altında; ancak tek bir ay için gürültü payı yüksek, bu yüzden üç aylık ortalama daha güvenli bir gösterge durumunda.

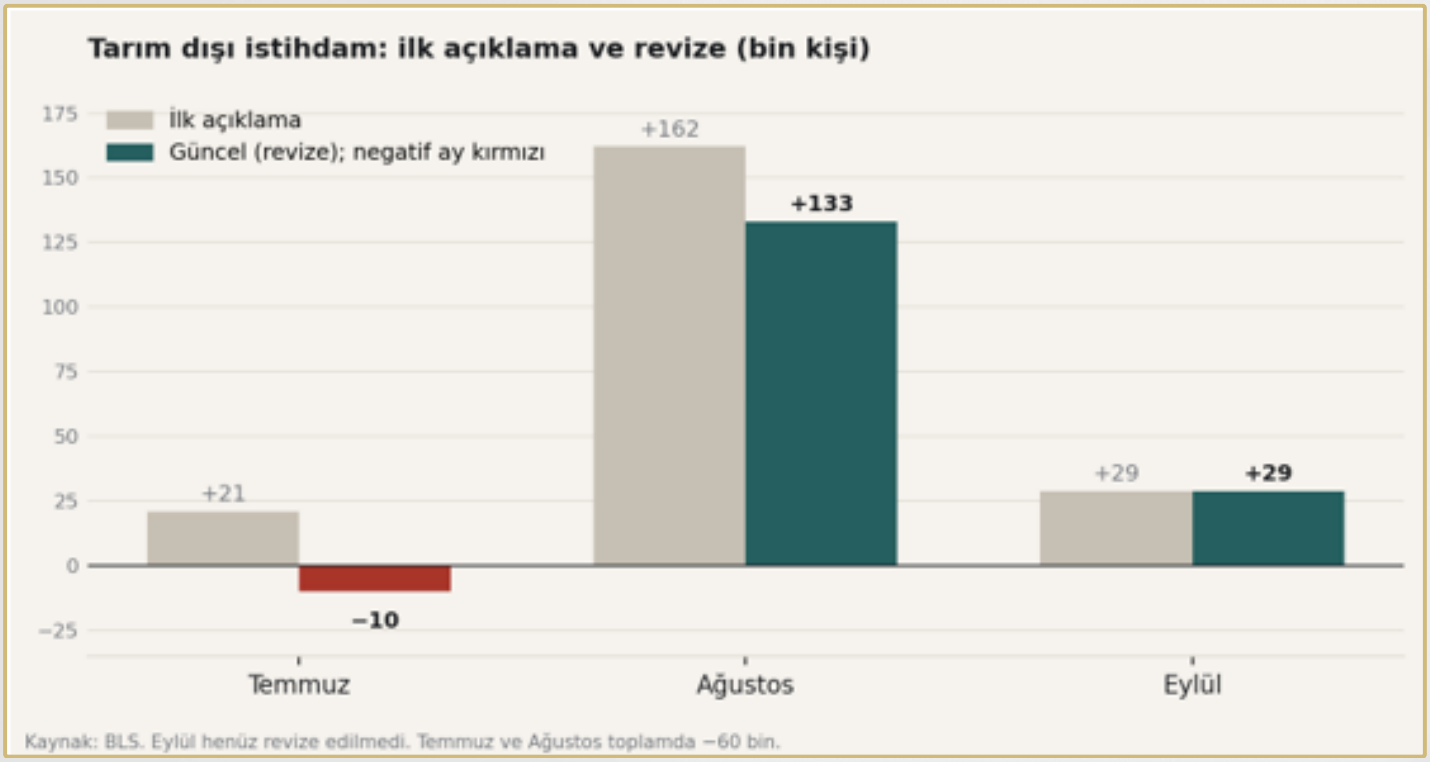
Gösterge	Eylül 2026	Önceki / beklenti
Tarım dışı istihdam	+29 bin	Beklenti ~84 bin; Ağustos +133 bin (revize)
Özel sektör istihdamı	+46 bin	Ağustos +89 bin (revize)
İşsizlik oranı (U-3)	%4,18	Ağustos %4,14 (+0,03/0,04 puan)
Geniş işsizlik (U-6)	%7,62	–0,04 puan; Ocak 2025'ten beri en düşük
İşgücüne katılım	%61,79	Yıl içi dip ~%61,4; Ocak ~%62,1
İstihdam/nüfus (16+)	%59,21	Yıl içi dipten toparlıyor
25–54 yaş istihdam oranı	%80,68	+0,28 puan
25–54 yaş katılım	%83,66	Haziran'daki çukurdan dönüş
Ekonomik nedenle yarı zamanlı	%2,76 (4,5 mn kişi)	Çalışanların payı
Uzun süreli işsiz (27+ hafta)	%1,14 (1,9 mn kişi)	İşsizlerin %27,1'i
Saatlik kazanç	$37,81	Aylık +%0,1 · yıllık +%3,0
Haftalık çalışma süresi	34,4 saat	Değişmedi

Makroekonomi & Jeopolitik

HAFTANIN ÖZETİ

İstihdam

Eylül ayına ilişikin en kötü haber manşetten ziyade revizyonlar veya iyi de denebilir. Bu ekonomiye mi borsaya mı baktınığınıza göre değişmekte. Temmuz ayı +21 K dan -10 K ya çekildi. Bu Şubat'tan bu yana gelen ilk negatif okumaydı. Ağustos ayı ise +162 K dan +133 K ya indi. İki aya ilişkin revizyon -60 K olarak kaydedildi.

Ağustos için ilk açıklamada 71 bin olan üç aylık ortalama şimdi 51 bin; Eylül'ün üç aylık ortalaması da 51 bin. Özel sektörde ise üç aylık ortalama Ağustos'ta (revize) 48 bin, Eylül'de 54 bin. Yani iki ölçü de aynı yerde yatay seyrediyor: yeni bir ivme kaybı yok, ama Ağustos'ta görünen toparlanma da yok. Kısacası iş marketi aylık kopmaları bir kenara atarsak yatay olarak ilerleyişini sürdürüyor. Söz konusu bu ivmelenmeler ise genellikle memurlara ilişkin, ilgili ayda memur istihdamı varsa veri sıçrama yapıyor yoksa bir nebze geride kalıyor.

HANE HALKINDA DENGELİYECİ USNURLAR

Hane halkı anketi manşetin tersine daha olumlu bir hikâye anlatıyor. Grafikleri U-6'nın 2025 sonundaki yaklaşık %8,7'lik zirveden %7,62'ye indiğini gösteriyor; Analistler bunu Ocak 2025'ten beri en düşük olarak not ediyor ve marginal bağlı işçilerin üç yılın dibine gerilediğini ekliyor. 25–54 yaş istihdam oranı Haziran'da keskin düşmüştü, Eylül itibarıyla bu düşüşün büyük kısmı geri alındı. İşsizliğin artışı da kalıcı işten çıkarmalardan değil, yeni girenlerden ve yeniden girenlerden geldi. Bu istihdam için bir nebze daha olumlu bir tablo sunuyor.

Ama uyarı işaretleri de var, ekonomik nedenlerle yarı zamanlı çalışanlar Eylül'de hafif artış gösterdi. Bu hem saatlik ücretlerin yeterli seviyede artmaması hem de son dönemdeki enflasyonun bir sonucu olabilir. İşsizlik süresindeki artış çok yeni işsizlerde (5 haftadan kısa, 5–14 hafta) yoğunlaşırken uzun süreli işsizlikte iyileşme mikroskobik. Ayrıca iş bulma oranları, aylarca düştükten sonra istikrar belirtisi gösterse de henüz dönüş noktası sayılamaz.

Makroekonomi & Jeopolitik

HAFTANIN ÖZETİ

İstihdam

Hazır konusu açılmışken ücretlerden bahsetmenin de faydası var. Nitekim burayı kavrayabildiğimiz zaman sorularımıza yanıt bulmuş olacağız. Saatlik kazançlar aylık %0,1, yıllık %3,0 arttı. Tedeschi'ye göre yıllık büyüme 2023 başındaki %4,5–4,8 bandından neredeyse kesintisiz düşerek grafiğin en düşük noktasına indi. WSJ ın grafiklerine göre ise üretim/denetim dışı çalışanlarda yıllık büyüme %3 civarında, tüm özel sektörde ise bu oran biraz daha aşağıda.

Normalde az eleman istihdam edilmesi ve saatlik ücretlerin yavaşlaması harcamaları da etkilemelidir. Nacak WSJ in sunduğu endeks bunu tam doğrulamıyor. Nitekim endeks büyüme gösteriyor ve %4 seviyesinde yatay ilerliyor. Bu endeks üç şeyin çarpımı: çalışan sayısı × haftalık çalışma saati × saatlik ücret. Yani tüm çalışanlara ödenen toplam parayı ölçüyor. Saatlik ücret %3 artıyor, çalışan sayısı da biraz artıyor. İkisi birleşince çalışanların toplam geliri yaklaşık %4 büyüyor. Bu, hane halkının harcama gücünün çökmediğini gösteriyor.

Açıkçası bu denklem bir şekilde doğru çıkabilir, nominal saatlik ücretler %3 seviyesinde artış gösteriyor bu 2019 Aralık ile aynı oranda. Ancak o günden farkı enflasyonun ilgili tarihe nazaran yüksek seyretmesi. Bu da reel kazançları ciddi şekilde aşağı çekmekte başka bir deyişle hane halkının alım gücü zayıflıyor bu da doğal olarak harcamaları aşağı çekiyor. Ancak hane halkı bu açığı kapatmak için fazladan mesai yapıyor olabilir, yukarıdaki denklemde haftalık çalışma saatinin arttığı durumda doğru çıkabilir. Nitekim yıllık ortalama çalışma süresi de +%0.6 artmış durumda. Özetlemek gerekirse hane halkı kendini koruyabilmek adına daha fazla çalışmakta, yarı zamanlı işlere girmekte. Ancak bu durum sürdürülebilir bir durum değil. Ya saatlik ücretlerde bir artış yaşanmalı ya da enflasyon gerilemeli aksi taktirde harcamalar düşecektir.

BÜYÜMEYİ KİM TAŞIYOR

BLS metni her ne kadar tüm ana sektörlerde değişimin küçük olduğunu söylese de sıralama anlamlı. Sağlık ve sosyal yardım (+23 bin; yalnızca sağlık hizmetlerinde +17 bin, bunun +13 bini ayaktan bakım, +12 bini hastaneler, bakım evlerinde -9 bin), inşaat (+11 bin, özellikle nitelikli taşeronlar) ve imalat (+9 bin) öne çıkıyor. Düşenler: bilgi (-10 bin), profesyonel ve iş hizmetleri (-9 bin; geçici istihdam -10,9 bin), finans (-7 bin; sigorta şirketlerinde Mayıs zirvesinden beri düşüş) ve kamu (-17 bin).

Yıllık çerçevede The Fiscal Lab'in hesaplarına göre sağlık, özel sektör kazanımlarının yaklaşık üçte ikisini (+371,8 bin) oluşturuyor; inşaat +109 bin, imalat Ocak'tan beri +72 bin; teknoloji ve finans 12 ayda -259 bin, kamu -216 bin. Fiscal Lab teknoloji/finans kaybını yapay zekâ dönüşümüne bağlıyor; LPL'den Jeffrey Roach da yapay zekâdan beslenen mal sektörleri ile teknolojiden etkilenen hizmet sektörleri arasında bir gerilim görüyor. Bu nedensellik yorumları o kurumlara ait, BLS verisi tek başına bunu doğrulamıyor

Makroekonomi & Jeopolitik

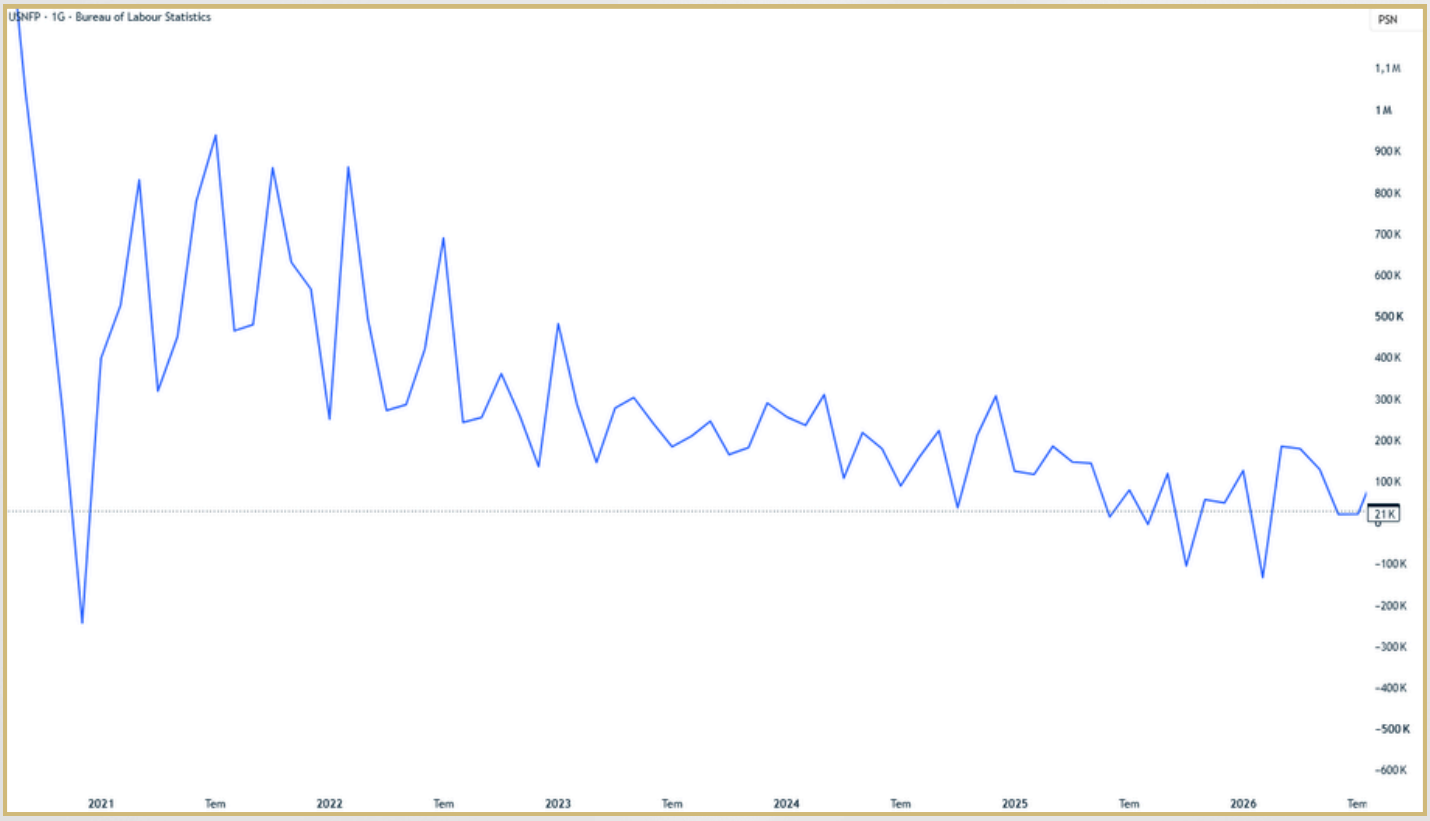
HAFTANIN ÖZETİ

İstihdam

Raporun sonucunda faizler bir nebze gerilerken, FED in bir sonraki toplantıda faiz arttıracağına yönelik beklentiler şimdilik durmuş durumda. Biz piyasanın biraz fazla heyecanlı olduğuna inanmakla birlikte, asıl belirleyeci faktörün enflasyon rakamları olacağı kaanatindeyiz. Nitekim söz konusu tarım dışı istihdam raporu görünüşte şaşırtıcı olsa da verinini içeriği 2026 yılında süregelen hikayeyi tekrar ve tekrar karşımıza çıkardı.

Bizim okumamız eylül raporu, düşük istihdam ortamında yeterince iyi ama kırılgan bir tablo. Manşet 29 bin, tahminlerin altında; yine de işsizlik yatay çünkü işgücü arzı da yavaşlamakta. Bu denge iki yönde bozulabilir: İşe alım daha da yavaşlarsa işsizlik yukarı kırılır (Siyah işsizlikteki sıçrama, geçici istihdam, gençlerdeki bozulma ilk işaretler olabilir), ya da talep toparlanır ve ücretler iyileşirse enflasyona bir katkı sağlayabilir.

Hane halkı tarafında ise zayıf ücret artışı enflasyonun altında kaldığı için reel saatlik kazanç yıllık bazda eksiye geçmiş durumda, Fed için rahatlatıcı olan bu tablo, harcama gücü açısından bir kayıp anlamına geliyor. Fed'in Ekim'i atlaması bu belirsizlikte rasyonel durmakla birlikte, eylül ayı enflasyonu ana belirleyeci olacak gibi.

OFIS AGENCY

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD IRAK'TAN ÇEKİLİYOR

Irak'ta Tarihi Dönüşüm

Bu haftanın gündeminde ABD'nin Irak'taki askeri misyonunu tamamlaması, Suudi Arabistan'ın Yemen'de yeni bir askeri operasyon hazırlığı, Washington ve Tahran arasındaki müzakerelerin çıkmaza girmesi, Rusya-Ukrayna savaşının devam eden hava saldırıları ve ABD-Çin rekabetinin Tayvan üzerinden yeniden gündeme gelmesi bulunuyor. Ancak gelişmelerin asıl önemi, tek tek haberlerin ötesinde yatıyor.

Irak'tan çekilen ABD'nin aynı dönemde Yemen'de Suudi Arabistan'a istihbarat desteği sağlaması, İran'ın Hürmüz Boğazı üzerindeki stratejik konumunu müzakerelerin merkezine taşıması ve Türkiye, Pakistan ile Suudi Arabistan arasındaki savunma işbirliğinin yeni bir sınavdan geçmesi, Orta Doğu'da güvenlik mimarisinin yeniden şekillendiğine işaret ediyor. Üstelik bu süreç yalnızca askeri dengelerle sınırlı değil. Enerji piyasaları, deniz ticareti, yaptırımlar, savunma sanayii ve uluslararası diplomasi de aynı gelişmelerden etkileniyor.

Bu haftanın temel sorusu şu: ABD'nin bölgedeki askeri varlığını yeniden konumlandırdığı, İran'ın bölgesel baskı araçlarını koruduğu ve Körfez ülkelerinin kendi güvenlik mekanizmalarını geliştirdiği bir dönemde Orta Doğu'nun yeni güvenlik düzeni nasıl şekillenecek? Bu sorunun cevabı için haftanın gelişmelerini bir bütün olarak incelemek gerekiyor.

Irak'ta Tarihi Dönüm Noktası: ABD'nin 12 Yıllık DEAŞ Misyonu Sona Erdi

30 Eylül 2026, Irak'ın yakın siyasi ve askeri tarihinde önemli bir dönüm noktası olarak kayda geçti. ABD kuvvetleri, Irak'taki son askeri üslerinden de ayrılarak DEAŞ'a karşı yürütülen 12 yıllık askeri misyonunu tamamladı. Böylece 2014 yılında DEAŞ'ın Irak'ta geniş toprakları ele geçirmesinin ardından başlayan ABD öncülüğündeki uluslararası koalisyonun Irak'taki askeri görevi sona ermiş oldu.

Irak yönetimi bu gelişmeyi egemenlik açısından önemli bir kazanım olarak değerlendirirken, ülkede 30 Eylül–3 Ekim tarihleri arasında düzenlenen Egemenlik Günleri de çekilmenin sembolik önemini ortaya koydu.

ABD neden Irak'tan çekiliyor?

Bu sürecin başlangıcı 2024 yılına uzanıyor. Bağdat ve Washington, Eylül 2024'te uluslararası koalisyonun Irak'taki faaliyetlerinin aşamalı olarak sona erdirilmesi konusunda anlaşmıştı. Planın ilk aşamasında Irak içindeki muharip operasyonların sona erdirilmesi, ikinci aşamasında ise Suriye'deki DEAŞ karşıtı operasyonlara verilen desteğin belirli bir süre daha sürdürülmesi öngörülüyordu. 2026 Eylül ayının sonunda tamamlanan çekilme, bu takvimin ikinci aşamasının da sonuna gelindiğini gösteriyor.

Burada önemli bir ayrıntı bulunuyor: ABD'nin Irak'taki askeri misyonunun sona ermesi, Washington'un Irak ile bütün güvenlik ilişkilerini bitirdiği anlamına gelmiyor. İki ülke arasındaki askeri, istihbarat ve savunma işbirliğinin farklı mekanizmalar üzerinden sürmesi bekleniyor. DEAŞ karşıtı operasyonların Suriye ayağında ise koordinasyonun Ürdün üzerinden yürütülmesi gündemde.

Çekilmenin arkasındaki asıl stratejik mesele: İran

Irak, ABD ile İran arasındaki bölgesel rekabetin en önemli alanlarından biri olmaya devam ediyor. 2003'te Saddam Hüseyin yönetiminin devrilmesinden sonra Irak'ın siyasi ve güvenlik yapısı büyük ölçüde değişti. İran, özellikle Şii siyasi partiler ve silahlı gruplarla kurduğu ilişkiler üzerinden ülkede önemli bir nüfuz elde etti. ABD'nin askeri varlığı ise bu dönemde hem DEAŞ'a karşı mücadelede hem de İran'ın bölgesel etkisinin sınırlandırılmasında önemli bir unsur olarak görüldü. Çekilmenin ardından ortaya çıkan temel soru, Irak devletinin kendi güvenlik mimarisini ne ölçüde bağımsız biçimde sürdürebileceği. Özellikle Haşdi Şabi bünyesindeki bazı silahlı grupların devlet kurumlarıyla ilişkisi, Irak'ın güvenlik politikası açısından kritik önem taşıyor. Silahsızlanma tartışmalarında belirlenen takvimin Haziran 2027'ye ertelenmesi, bu sorunun kısa vadede çözülemeyeceğini gösteriyor.

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD IRAK'TAN ÇEKİLİYOR

Erbil ve Irak Kürdistan Bölgesi Açısından Sonuçlar

Çekilmenin etkileri yalnızca Bağdat ile sınırlı değil. ABD'nin Irak'ın kuzeyindeki askeri varlığı, özellikle Erbil yönetimi açısından güvenlik mimarisinin önemli unsurlarından biriydi. Bölgedeki İHA ve füze tehditleri, DEAŞ'ın yeniden yapılanma ihtimali ve Irak'ın merkezi yönetimiyle Kürdistan Bölgesel Yönetimi arasındaki ilişkiler, çekilme sonrasında daha fazla önem kazanacak başlıklar arasında.

Burada ortaya çıkan tablo, ABD'nin Irak'tan ayrılmasıyla oluşan boşluğun tek bir aktör tarafından doldurulmasından ziyade, Irak'ın kendi kurumları ve bölgesel aktörler arasındaki yeni bir denge arayışına işaret ediyor. Stratejik çıkarım: ABD'nin Irak'tan çekilmesi, Orta Doğu'daki Amerikan askeri varlığının sona ermesi değil, askeri kaynakların ve operasyonel sorumlulukların yeniden dağıtılması olarak okunmalı.

İran-ABD Gerilimi: Diplomasi ile Askeri Seçenekler Arasında Sıkışan Kriz
Irak'taki çekilmenin tamamlandığı aynı hafta, Washington ve Tahran arasındaki gerilim yeniden gündemin merkezine yerleşti. İki ülke arasındaki savaşın sona erdirilmesine yönelik diplomatik girişimler sonuç vermiş değil. Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılması, askeri operasyonların durdurulması ve bölgesel güvenlik düzeninin nasıl oluşturulacağı müzakerelerin temel başlıklarını oluşturuyor.

İran'ın yedi günlük önerisi ve Washington'un tutumu
İran, Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılmasını ve bölgesel çatışmaların yedi gün içinde durdurulmasını içeren bir teklif sundu. ABD Başkanı Donald Trump'ın teklifi reddettiği bildirildi. İran tarafı ise diplomatik çözüm arayışının sürdüğünü açıkladı. Bu noktada iki tarafın müzakere yaklaşımı arasında önemli bir fark bulunuyor: Washington, İran'ın bölgesel askeri kapasitesini ve deniz trafiği üzerindeki baskısını sınırlandırmak isterken Tahran, Hürmüz üzerindeki stratejik konumunu müzakere gücü olarak korumaya çalışıyor.

1 Ekim'de İranlı yetkililer, ABD'nin büyük çaplı saldırıları yeniden başlatması halinde daha geniş kapsamlı bir karşılık verilmesine hazırlandıklarını bildirdi. Bu açıklama, diplomatik çıkmazın askeri tırmanma ihtimalini ortadan kaldırmadığını gösteriyor.

Camp David toplantısı: Washington'un yeni hesaplaması
3 Ekim'de Axios tarafından yayımlanan habere göre, ABD'nin üst düzey ulusal güvenlik yetkilileri 2 Ekim Cuma günü Camp David'de bir araya gelerek İran ve Yemen'deki gelişmeleri değerlendirdi. Toplantıya Başkan Yardımcısı JD Vance'in başkanlık ettiği ve İran'a yönelik büyük çaplı askeri operasyonların yeniden başlatılması ihtimalinin ele alındığı bildirildi.

Bu toplantının dikkat çekici tarafı, İran ve Yemen dosyalarının aynı stratejik değerlendirme içerisinde ele alınması. Washington açısından İran'ın yalnızca doğrudan askeri kapasitesi değil, Yemen'deki Husiler ve Irak'taki silahlı gruplarla ilişkileri de bölgesel güvenlik denkleminin parçası.

Hürmüz Boğazı: Bir deniz geçişinden daha fazlası
Hürmüz Boğazı, Basra Körfezi'ni Umman Körfezi ve açık denizlere bağlayan dar bir deniz geçişi. Küresel enerji ticaretindeki önemi nedeniyle buradaki herhangi bir askeri veya siyasi kriz, yalnızca Körfez ülkelerini değil, Avrupa ve Asya'daki enerji ithalatçılarını da etkiliyor. İran'ın boğaz üzerindeki coğrafi konumu, askeri ve ekonomik baskı kapasitesinin önemli bir parçası.

Pakistan Dışişleri Bakanı İshak Dar'ın 2 Ekim'deki açıklamasında boğazdan geçiş için ücret alınmaması gerektiğini vurgulaması da konunun yalnızca askeri değil, uluslararası deniz ticareti ve geçiş serbestisi açısından da tartışıldığını ortaya koydu.

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD IRAK'TAN ÇEKİLİYOR

Ekonomik Yansıma

ABD-İran müzakerelerindeki tıkanma, Körfez piyasalarında da hissedildi. 2 Ekim'de Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki Dubai ve Abu Dabi borsalarında düşüş yaşandı. Yatırımcıların jeopolitik belirsizlik ve enerji piyasalarındaki riskler nedeniyle temkinli davrandığı belirtildi. Bu durum, askeri gelişmelerin finansal piyasalara aktarılma mekanizmasını açıkça gösteriyor:

• Deniz taşımacılığındaki riskler sigorta ve navlun maliyetlerini etkileyebilir.
• Enerji arzına ilişkin belirsizlik petrol fiyatlarında risk primini artırabilir.
• Bölgesel yatırımcılar, askeri gerilim dönemlerinde riskli varlıklara yönelik pozisyonlarını değiştirebilir.
• Uzayan kriz, Körfez ülkelerinin ekonomik çeşitlendirme ve güvenlik harcamaları üzerinde baskı yaratabilir.

Stratejik çıkarım: Hürmüz, İran için askeri bir savunma hattının ötesinde diplomatik pazarlık gücü sağlayan bir unsur. ABD içinse boğazın açık tutulması, küresel ekonomik düzen ve bölgesel müttefiklerin güvenliği açısından öncelikli mesele.

Yemen: Suudi Arabistan Yeni Bir Savaşa mı Hazırlanıyor?
Haftanın en kritik gelişmelerinden biri, Yemen'de yeni bir askeri operasyon ihtimalinin gündeme gelmesi. Yemen'deki Husiler, İran-ABD savaşının bölgesel etkilerinden yararlanarak askeri faaliyetlerini artırdı. Özellikle Kızıldeniz ve Babülmendep çevresindeki gelişmeler, Suudi Arabistan'ın güvenlik hesaplamalarını yeniden şekillendiriyor.

2 Ekim tarihli haberlere göre Riyad yönetimi, Husilerin son dönemde elde ettiği toprak kazanımlarını geri almak ve Babülmendep üzerindeki kontrolü yeniden sağlamak amacıyla askeri operasyon seçeneklerini değerlendiriyor.

Babülmendep neden bu kadar önemli?
Babülmendep Boğazı, Kızıldeniz'i Aden Körfezi'ne bağlayan stratejik geçiş noktası. Süveyş Kanalı üzerinden Avrupa ile Asya arasındaki deniz ticaretinin önemli bir bölümü bu güzergâhı kullanıyor. Dolayısıyla boğazdaki güvenlik sorunları, gemilerin Afrika'nın güneyinden dolaşmasına, seyahat sürelerinin uzamasına ve taşımacılık maliyetlerinin artmasına neden olabilir.

Husilerin buradaki askeri kapasitesi, Yemen iç savaşının sınırlarını aşarak küresel ticaretin güvenliğini ilgilendiren bir meseleye dönüşmüş durumda. Husilerin kıyı hattındaki ilerlemeleriyle Babülmendep çevresindeki stratejik pozisyonlarını güçlendirdiği belirtiliyor. Suudi Arabistan'ın planladığı operasyonun temel hedeflerinden biri de bu kazanımları geri almak.

Riyad'ın operasyon planı
Aktarılan bilgilere göre Suudi Arabistan iki temel operasyon seçeneğini değerlendiriyor:

• Babülmendep çevresine odaklanan sınırlı bir kıyı operasyonu.
• Taiz, Marib, El-Beyda ve El-Cevf gibi farklı cephelerde eş zamanlı askeri faaliyetler içeren daha geniş kapsamlı bir operasyon.

Operasyonun Yemen hükümetine bağlı güçler tarafından yürütülmesi, Suudi Arabistan'ın ise hava desteği sağlaması öngörülüyor. Seferber edilmesi değerlendirilen Yemenli asker sayısının 100 bini aşabileceği belirtiliyor. Ancak bu rakam kesinleşmiş bir operasyon emri veya sahaya çıkarılmış kuvvet miktarı değil; planlama seçeneklerinden biri.

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD IRAK'TAN ÇEKİLİYOR

Türkiye ve Pakistan'ın Rolü

Yemen'deki gelişmelerin Türkiye açısından da önemli bir boyutu bulunuyor. Suudi Arabistan, Türkiye ve Pakistan arasında 7 Ağustos'ta imzalanan Mekke Ortak Savunma Anlaşması, bu hafta yeniden gündeme geldi. Anlaşmanın temel yaklaşımı, üç ülkeden birine yönelik silahlı saldırının diğerlerini de ilgilendiren ortak bir güvenlik meselesi olarak değerlendirilmesi. 25 Eylül'de üç ülkenin askeri yetkilileri Riyad'da bir araya gelerek savunma koordinasyonu, istihbarat paylaşımı ve askeri kapasite entegrasyonunu görüştü. Husilerin saldırıları da toplantının gündemindeydi. 2 Ekim'de Pakistan Dışişleri Bakanı İshak Dar, anlaşmanın taraflarının gelecek hafta Riyad'da acil toplantı yapacağını açıkladı. Toplantıda İran'ın Husilerle siyasi temas kurulmasına yönelik önerisi değerlendirilecek. Dar, bunun henüz resmî ve yazılı bir teklif olmadığını, diplomatik bir fikir olarak gündeme geldiğini özellikle belirtti.

Burada dikkat çekici bir diplomatik gelişme söz konusu: İran'ın, bir yandan ABD ile savaş halinde olduğu bir dönemde diğer yandan Yemen'deki krizin siyasi çözümünü gündeme getirmesi. Bu yaklaşımın ne ölçüde uygulanabilir olduğu belirsiz. Ancak askeri operasyon hazırlığı ile siyasi temas arayışının aynı anda devam etmesi, bölgesel aktörlerin tek bir stratejiye bağlı kalmadığını gösteriyor.

Yemen'de yeni bir cephe açılırsa ne değişir?
Suudi Arabistan'ın operasyonu başlatması halinde üç temel risk ortaya çıkabilir. Birincisi, çatışmanın genişlemesi. Yemen'deki askeri hareketlilik Suudi Arabistan'ın sınır güvenliğini ve enerji altyapısını yeniden hedef haline getirebilir. İkincisi, deniz ticaretinin daha fazla baskı altına girmesi. Babülmendep'teki çatışmalar, Kızıldeniz ve Süveyş hattındaki taşımacılık güvenliğini doğrudan etkileyebilir. Üçüncüsü, İran-Suudi Arabistan ilişkilerinde yeni bir kırılma. İran'ın Husilerle ilişkileri, Tahran'ın doğrudan savaşa katılması anlamına gelmese de Yemen'deki gelişmeler iki ülke arasındaki diplomatik dengeyi etkileyebilir.

Stratejik çıkarım: Yemen, İran ile Suudi Arabistan arasındaki rekabetin yanı sıra Türkiye ve Pakistan'ın yeni savunma işbirliğinin de test edileceği bir alana dönüşüyor. Bu nedenle önümüzdeki dönemde yalnızca Husilerin askeri faaliyetleri değil, Riyad'daki diplomatik toplantının sonuçları da yakından izlenmeli.

Türkiye-Suudi Arabistan-Pakistan Hattı: Yeni Bir Bölgesel Güvenlik Mimarisi mi?
Yemen'deki gelişmeleri anlamak için üçlü savunma anlaşmasını ayrıca değerlendirmek gerekiyor. Türkiye, Suudi Arabistan ve Pakistan'ın oluşturduğu Mekke Ortak Savunma Anlaşması, klasik ikili savunma ilişkilerinin ötesinde bir güvenlik koordinasyonu arayışını temsil ediyor. Anlaşmanın Ağustos ayında imzalanması, Orta Doğu'da güvenlik işbirliğinin yalnızca ABD merkezli ittifaklarla sınırlı kalmayabileceğine işaret ediyor.

Üç ülkenin askeri kapasiteleri birbirinden farklı.

- Türkiye, gelişmiş savunma sanayii, insansız hava araçları, elektronik harp ve askeri operasyon tecrübesine sahip.
- Pakistan, nükleer silah kapasitesi, büyük kara kuvvetleri ve Güney Asya'daki askeri tecrübesiyle öne çıkıyor.
- Suudi Arabistan ise yüksek savunma bütçesi, enerji kaynakları ve Körfez'deki stratejik konumuyla anlaşmanın önemli aktörlerinden biri.

Bu farklılıklar, savunma işbirliği açısından tamamlayıcı alanlar yaratabilir. Ancak anlaşmanın gerçek askeri kapasitesi, ortak operasyon mekanizmaları ve üyelerin hangi koşullarda karşılıklı destek sağlayacağı henüz zaman içinde netleşecek.

25 Eylül'de bir Türk yetkili, anlaşmanın ileride daha geniş bir yapıya dönüşebileceğini ve İran'ın da bu çerçevede yer alabileceğini ifade etti. Ancak bu açıklama, İran'ın anlaşmaya katılacağına ilişkin alınmış bir karar değil. Burada önemli olan, Türkiye'nin bölgesel güvenlik mekanizmalarını yalnızca bir ülkeye karşı konumlandırmak yerine daha geniş bir diplomatik çerçevede değerlendirme ihtimalidir.

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD IRAK'TAN ÇEKİLİYOR

Türkiye Açısından Neden Önemli?

Türkiye, bir taraftan NATO üyeliğini sürdürürken diğer taraftan Orta Doğu, Kafkasya ve Asya'daki güvenlik ilişkilerini çeşitlendirmeye çalışıyor.

Suudi Arabistan ve Pakistan ile savunma işbirliğinin geliştirilmesi şu alanlarda önem taşıyabilir:
• Savunma sanayii ihracatı.
• Ortak askeri eğitim ve tatbikatlar.
• İstihbarat paylaşımı.
• İHA ve hava savunma teknolojileri.
• Körfez'deki deniz ticaret yollarının güvenliği.

Bununla birlikte, bir savunma anlaşmasının varlığı tarafların her bölgesel çatışmada aynı pozisyonu alacağı anlamına gelmiyor. Özellikle İran, Yemen ve İsrail-Filistin meselelerinde üç ülkenin çıkarları her zaman örtüşmeyebilir.

Stratejik çıkarım: Mekke Savunma Anlaşması'nın önemi yalnızca mevcut askeri kapasitesinden değil, bölgesel aktörlerin güvenlik ihtiyaçlarını kendi aralarında kurumsallaştırma arayışından kaynaklanıyor.

İsrail-Filistin: Ateşkes Var, Ancak Siyasi Çözüm Hâlâ Uzak
Orta Doğu'daki gelişmeler yalnızca İran, Irak ve Yemen ekseninde şekillenmiyor. İsrail-Filistin meselesi de uluslararası diplomasi ve bölgesel güvenlik açısından önemini koruyor. 28 Eylül'de BM Güvenlik Konseyi'nde yapılan toplantıda Gazze'deki barış planının uygulanmasındaki gecikmeler ve Batı Şeria'daki yerleşim faaliyetleri gündeme geldi. BM'nin açıklamasına göre ateşkesin üzerinden yaklaşık bir yıl geçmiş olmasına rağmen planın önemli aşamaları tamamlanmış değil. Hamas'ın silahsızlandırılması ve İsrail'in tam çekilmesi gibi başlıklar hâlâ çözüme kavuşmadı.

Birleşmiş Milletler'in 28 Eylül tarihli Güvenlik Konseyi bilgilendirmesinde, ateşkes sonrasındaki dönemde de can kayıplarının sürdüğü belirtildi. BM Özel Koordinatörlüğünün aktardığı verilere göre Ekim 2025'te yürürlüğe giren ateşkesten sonra en az 1.386 Filistinli hayatını kaybetti. Bu rakam, ateşkesin çatışmaların tamamen sona ermesi anlamına gelmediğini ortaya koyuyor. Birleşmiş Milletler'in 24 Eylül tarihli raporu ise Gazze'deki erken toparlanma faaliyetlerinin ihtiyaç duyulan ölçeğin oldukça gerisinde olduğunu belirtiyor. Raporda ayrıca Filistin Yönetimi'nin mali ve kurumsal krizi, Batı Şeria'daki yerleşim genişlemesi, yerinden edilmeler ve hareket kısıtlamaları vurgulanıyor.

Batı Şeria'da yerleşim faaliyetleri
Haftanın önemli diplomatik gelişmelerinden biri de Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Ofisi'nin İsrail yerleşimleriyle bağlantılı şirketler listesine 61 yeni şirket eklemesi oldu. Liste, işgal altındaki Batı Şeria'daki yerleşim faaliyetleriyle ekonomik bağlantıları bulunan şirketleri kapsıyor. 29 Eylül'de ABD Senatosu'nda, Batı Şeria'daki insan hakları ihlalleri hakkında yönetimin rapor hazırlamasını talep eden girişimin engellenmesi de Washington'un İsrail politikası açısından dikkat çekti.

İki devletli çözüm, İsrail ve Filistin'in ayrı siyasi yapılara sahip olduğu bir düzenlemeyi ifade ediyor. Ancak bu modelin uygulanabilmesi için sınırlar, Kudüs'ün statüsü, güvenlik düzenlemeleri, yerleşimler, mülteciler ve Filistin Yönetimi'nin siyasi kapasitesi gibi birçok temel sorunun çözülmesi gerekiyor. Mevcut tabloda Gazze'deki ateşkesin uygulanması ve Batı Şeria'daki gelişmeler, bu müzakere zemininin ne kadar kırılgan olduğunu gösteriyor.

Stratejik çıkarım: Gazze'de çatışmaların azaltılması tek başına bölgesel siyasi istikrarı garanti etmiyor. Batı Şeria'nın geleceği, Filistin Yönetimi'nin kurumsal kapasitesi ve İsrail'in güvenlik politikası aynı diplomatik dosyanın parçaları olmaya devam ediyor.

Makroekonomi & Jeopolitik

RUSYA – UKRAYNA

Savaşın Ekonomik ve Stratejik Altyapısı Hedefte

Rusya-Ukrayna savaşı, bu hafta da karşılıklı uzun menzilli saldırılarla devam etti. Savaşın dördüncü yılını aşan mevcut aşamasında taraflar yalnızca cephe hattında askeri üstünlük sağlamaya çalışmıyor. Enerji tesisleri, lojistik merkezleri, iletişim altyapısı ve sanayi tesisleri de savaşın önemli hedefleri arasında bulunuyor.

27 Eylül'de Rusya'ya ait insansız hava araçlarının Kiev çevresindeki bir pazarı vurduğu ve iki kişinin hayatını kaybettiği bildirildi. Aynı gün farklı bölgelerdeki saldırılarda da can kayıpları yaşandı. Ukrayna'nın en büyük mobil iletişim operatörünün genel merkezinin de saldırılardan etkilenen altyapılar arasında olduğu açıklandı. Rusya Savunma Bakanlığı ise Kiev'deki veri merkezleri, Odesa'daki lojistik merkez ve kargo gemilerinin hedef alındığını bildirdi. 29 Eylül'de Kiev'deki Ukrayna Bilimler Akademisi binasına yönelik saldırı da uluslararası basında yer aldı. Saldırıda iki kişinin hayatını kaybettiği bildirildi.

Ukrayna ise Rusya'nın enerji ve askeri lojistik kapasitesini hedef almaya devam ediyor. Bu haftaki saldırılarda Krasnodar bölgesindeki İlsky petrol rafinerisinin hasar gördüğü bildirildi. Rusya'nın işgal altındaki bölgelerindeki askeri ve lojistik hedefler de saldırıların kapsamına girdi. Petrol rafinerilerinin hedef alınması, savaşın ekonomik boyutunu doğrudan etkiliyor.

Bir rafinerinin devre dışı kalması yalnızca petrol üretimini değil, dizel ve diğer petrol ürünlerinin tedarik zincirini de etkileyebiliyor. Bu nedenle Ukrayna'nın Rus enerji altyapısına yönelik saldırıları, askeri hedeflerin ötesinde ekonomik baskı aracı olarak da değerlendiriliyor.

Diplomasi: Moskova ve Kiev arasında mesafe kapanmıyor
BM Genel Kurulu kapsamında yapılan açıklamalarda Rusya ve Ukrayna arasındaki diplomatik görüş ayrılıkları devam etti. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Avrupa ülkelerini barış görüşmelerinin önünü kesmekle suçladı. Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy ise Rusya'nın müzakereleri geciktirdiğini savundu. Bunlar tarafların kendi siyasi pozisyonlarını yansıtan açıklamalar; mevcut durumda savaşı sona erdirecek somut bir anlaşmanın ortaya çıktığını gösteren bir gelişme bulunmuyor.

Avrupa açısından savaşın anlamı
Ukrayna savaşı, Avrupa'nın savunma politikalarında kalıcı değişimlere neden olmaya devam ediyor. Özellikle şu başlıklar önem taşıyor:
- Avrupa'nın ABD'ye olan askeri bağımlılığının azaltılması.
- Savunma sanayii üretim kapasitesinin artırılması.
- Hava savunma ve mühimmat stoklarının güçlendirilmesi.
- Rus enerji kaynaklarına bağımlılığın azaltılması.
- NATO'nun doğu kanadındaki askeri koordinasyon.

ABD'nin Irak'taki askeri misyonunu tamamlaması ile Avrupa'nın Ukrayna konusunda daha fazla sorumluluk üstlenme tartışmaları aynı dönemde gerçekleşiyor. Bunlar doğrudan aynı kararın parçaları değil; fakat Washington'un küresel askeri kaynaklarını nasıl dağıttığına ilişkin daha geniş tartışmanın içinde değerlendirilebilir.

Stratejik çıkarım: Ukrayna'da savaşın geleceğini yalnızca cephe hattındaki ilerlemeler belirlemiyor. Enerji altyapısı, mühimmat üretimi, hava savunma kapasitesi ve dış askeri destek de belirleyici unsurlar olmaya devam ediyor.

Makroekonomi & Jeopolitik

ABD-ÇİN REKABETİ

Tayvan Meselesinde Diplomatik Denge Arayışı

Orta Doğu'daki yoğun askeri gelişmelerin yanında, ABD-Çin ilişkileri de bu haftanın önemli başlıklarından biri oldu. Trump ve Şi Cinping'in Washington'daki görüşmesinin ardından Tayvan'ın savunma kapasitesi ve ABD'nin silah satış politikası yeniden gündeme geldi.

ABD'nin Tayvan'a yönelik yaklaşık 14 milyar dolarlık yeni silah satış paketi, Washington ile Pekin arasındaki diplomatik hassasiyet nedeniyle beklemede bulunuyor. Tayvan Savunma Bakanı Wellington Koo, 29 Eylül'de yaptığı açıklamada ABD ile silah satışları konusunda sürekli temas halinde olduklarını ve Washington'un Tayvan politikasının değişmediğine ilişkin güvenceler aldıklarını belirtti. Çin ise Tayvan'a silah satışına karşı çıkıyor ve adayı kendi egemenlik alanının bir parçası olarak değerlendiriyor. ABD'nin Tayvan ile resmî diplomatik ilişkisi bulunmamasına rağmen adanın en önemli uluslararası destekçisi ve silah tedarikçisi olması, meselenin merkezindeki temel çelişkiyi oluşturuyor.

Çin'in diplomatik yaklaşımı
28 Eylül'de Tayvan yönetimi, Şi Cinping'in İkinci Dünya Savaşı tarihine ilişkin anlatısını ABD ile ilişkilerde kullanma çabasına karşı çıktı. Bu tartışma, Tayvan meselesinin yalnızca askeri bir konu olmadığını; tarih, uluslararası meşruiyet ve diplomatik söylem üzerinden de yürütüldüğünü gösteriyor.

Washington'un aynı dönemde Orta Doğu ve Hint-Pasifik'teki gelişmeleri yönetmesi, dış politika kaynaklarının dağılımı açısından önem taşıyor. Orta Doğu'da ABD'nin İran'la doğrudan askeri gerilimi, Irak'taki çekilme süreci ve Yemen'deki gelişmeler gündemdeyken, Asya'da Çin'in askeri ve ekonomik yükselişi karşısında Tayvan'ın güvenliği temel meselelerden biri olmayı sürdürüyor. Ancak ABD'nin Irak'tan çekilmesinin doğrudan Tayvan'a daha fazla askeri kaynak aktaracağı sonucuna varmak için yeterli veri bulunmuyor.

Stratejik çıkarım: ABD-Çin ilişkilerinde ekonomik ve diplomatik temasların sürmesi, güvenlik rekabetinin ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Tayvan, iki ülke arasındaki ilişkinin en hassas stratejik başlıklarından biri olmaya devam ediyor.

Makroekonomi & Jeopolitik

KORE YARIMADASI

Ukrayna Savaşı Doğu Asya'ya Yansıyor

Ukrayna savaşı yalnızca Avrupa güvenliğini değil, Asya'daki diplomatik ilişkileri de etkilemeye devam ediyor. Bu hafta Güney Kore ile Ukrayna arasında savaş esirleri üzerinden diplomatik bir anlaşmazlık gündeme geldi.

Zelenskiy'nin BM Genel Kurulu kapsamında Kuzey Koreli iki savaş esirinin Güney Kore'ye transfer edildiğini açıklamasının ardından Güney Kore Cumhurbaşkanı Lee Jae-myung, konunun ailelerin güvenliği açısından gizli tutulması gerektiğini belirterek Ukrayna'dan açıklama talep etti.

Güney Kore'nin yaklaşımı, savaş esirlerinin güvenliği ve Kuzey Kore ile ilişkilerin hassasiyeti üzerinden şekillenirken Ukrayna tarafı gizlilik konusunda aynı değerlendirmeyi paylaşmadı.

Kuzey Kore neden önemli?
Kuzey Kore'nin Rusya ile geliştirdiği askeri işbirliği, Ukrayna savaşının uluslararası boyutunu genişletiyor. Bu ilişki, Rusya'nın savaş kapasitesi ile Kuzey Kore'nin uluslararası diplomatik konumunu aynı denklem içerisinde değerlendirmeyi gerektiriyor. Güney Kore açısından ise Kuzey Kore'nin Rusya ile yakınlaşması, kendi ulusal güvenlik ortamını doğrudan ilgilendiren bir gelişme.

Stratejik çıkarım: Ukrayna savaşı, Avrupa'daki bir çatışmanın çok ötesine taşınmış durumda. Rusya'nın Asya'daki ortaklıkları, Güney Kore'nin güvenlik hesaplamalarını da etkiliyor.

Makroekonomi & Jeopolitik

AFRİKA

Sudan'da İnsani ve Siyasi Kriz Derinleşiyor

Sudan'da ordu ile Hızlı Destek Kuvvetleri (RSF) arasındaki savaş devam ederken, ülkenin siyasi bütünlüğü ve insani durumu üzerindeki baskı sürüyor. 30 Eylül itibarıyla gündemdeki önemli konulardan biri ABD'nin 90 günlük ateşkes önerisiydi.

Sudan ordusuna yakın isimler, önerinin uygulanmasının ülkenin Libya benzeri bir parçalanma sürecine girmesine neden olabileceğini savundu. Bu açıklama, taraflar arasındaki siyasi uzlaşmazlığın yalnızca askeri kontrol değil, ülkenin gelecekteki yönetim yapısı konusunda da sürdüğünü gösteriyor.

28 Eylül'de Kuzey Kordofan yönetimi, RSF'yi sivil tesisleri hedef almakla suçladı. 27 Eylül'de ise Cezire eyaletindeki stratejik yakıt deposuna yönelik bir İHA saldırısı bildirildi. Bu gelişmeler, Sudan'daki çatışmanın askeri hedeflerle sınırlı kalmadığını, enerji ve temel hizmet altyapısının da savaşın parçası haline geldiğini ortaya koyuyor.

Sudan neden küresel gündemde olmalı?
Sudan, Kızıldeniz'e kıyısı bulunan stratejik bir ülke. Ülkenin istikrarsızlığı, Afrika Boynuzu, Mısır, Körfez ülkeleri ve Kızıldeniz güvenliğiyle bağlantılı. Bu nedenle Sudan'daki savaş, yalnızca ülke içindeki iktidar mücadelesi olarak değil, Afrika ile Orta Doğu arasındaki güvenlik bağlantısının bir parçası olarak ele alınmalı.

OFIS AGENCY

Makroekonomi & Jeopolitik

HAFTANIN BÜYÜK RESMİ

Birbirine Bağlanan Beş Stratejik Denklem

Haftanın gelişmelerini tek tek değerlendirmek önemli; ancak jeopolitik açıdan asıl anlamlı sonuç, bunların birbirleriyle kurduğu ilişkide ortaya çıkıyor. 27 Eylül–3 Ekim dönemini beş temel denklem üzerinden okumak mümkün. 1. ABD'nin askeri varlığı azalırken bölgesel güvenlik mekanizmaları değişiyor. Irak'taki askeri misyonun tamamlanması, ABD'nin Orta Doğu'daki bütün askeri faaliyetlerini bitirmesi anlamına gelmiyor.

Washington, Irak'ta doğrudan askeri varlığını sonlandırırken Yemen'de Suudi Arabistan'a istihbarat desteği sağlıyor ve Suriye'deki DEAŞ karşıtı operasyonların koordinasyonunu Ürdün üzerinden sürdürmeyi planlıyor. Bu tablo, Amerikan politikasının tamamen bölgeden çekilmekten ziyade askeri sorumlulukları ve operasyonel yöntemleri yeniden düzenlemekle ilgili olduğunu gösteriyor.

İran'ın coğrafi avantajları diplomatik güce dönüşüyor
İran'ın Hürmüz Boğazı üzerindeki konumu, Basra Körfezi'ndeki güvenlik dengelerinin en önemli unsurlarından biri. Yemen'deki Husilerle ilişkileri ve Irak'taki silahlı gruplarla bağlantıları da Tahran'ın bölgesel nüfuzunun diğer parçaları. Ancak bu araçların aynı anda kullanılması, İran'ın doğrudan askeri kapasitesinin sınırsız olduğu anlamına gelmiyor. Ekonomik yaptırımlar, askeri kayıplar ve bölgesel karşı ittifaklar Tahran'ın hareket alanını sınırlandıran unsurlar. Bu nedenle İran'ın önümüzdeki dönemde askeri baskı ve diplomatik müzakere arasında nasıl bir denge kuracağı kritik olacak.

Suudi Arabistan güvenliğini çeşitlendirmeye çalışıyor
Suudi Arabistan'ın Yemen'de askeri operasyon hazırlığı, Türkiye ve Pakistan ile savunma işbirliği ve İran'ın siyasi çözüm önerisinin değerlendirilmesi, Riyad'ın birden fazla aracı aynı anda kullanmaya çalıştığını gösteriyor. Burada yalnızca İran'la rekabet değil, enerji altyapısının korunması, deniz ticaret yollarının güvenliği ve bölgesel diplomatik nüfuz da söz konusu.

Deniz ticareti küresel güç mücadelesinin merkezine yerleşiyor
Hürmüz ve Babülmendep, coğrafi olarak birbirinden uzak iki boğaz olsa da dünya enerji ve ticaret sisteminin birbirine bağlı parçaları. Bu güzergâhlarda yaşanabilecek kesintiler, enerji fiyatlarından sigorta maliyetlerine, lojistikten enflasyona kadar geniş bir etki alanı yaratabilir. Bu nedenle Yemen'deki gelişmeler yalnızca Arap Yarımadası'nın güvenlik meselesi olarak değerlendirilemez.

Büyük güç rekabeti çok cepheli hale geliyor
ABD-Çin rekabeti Tayvan'da, ABD-Rusya rekabeti Ukrayna'da, ABD-İran çatışması ise Orta Doğu'da farklı biçimlerde devam ediyor. Bu dosyalar birbirinden bağımsız değil. Ancak bir bölgedeki gelişmenin diğer bölgelerde otomatik olarak aynı sonucu doğuracağını söylemek de doğru değil. Büyük güçlerin karşı karşıya olduğu temel mesele, sınırlı kaynaklarla birden fazla güvenlik krizini yönetmek.

Makroekonomi & Jeopolitik

GELECEK HAFTA

Önümüzdeki Hafta Takip Edilmesi Gereken Gelişmeler

3 Ekim itibarıyla henüz kesinleşmemiş veya sonucu beklenen başlıklar şöyle:

Suudi Arabistan-Türkiye-Pakistan: Riyad'daki acil savunma toplantısı - Yemen ve bölgesel savunma işbirliği

ABD-İran: Camp David değerlendirmesinin ardından Washington'un tutumu - Askeri tırmanma veya diplomasi

Yemen: Suudi operasyonunun kapsamı ve başlangıç kararı - Babülmendep ve Kızıldeniz güvenliği|

Irak: Çekilme sonrası güvenlik düzeninin uygulanması - İran nüfuzu ve DEAŞ tehdidi

Tayvan: ABD silah satış paketine ilişkin gelişmeler - ABD-Çin ilişkileri

Ukrayna: Karşılıklı enerji ve altyapı saldırıları - Savaşın ekonomik boyutu

Sudan: Ateşkes önerisine tarafların yaklaşımı - Ülkenin siyasi bütünlüğü

Özellikle Riyad'daki toplantı önemli. Çünkü burada alınacak kararlar, yeni savunma anlaşmasının yalnızca diplomatik bir metin olarak mı kalacağını yoksa somut koordinasyon mekanizmalarına mı dönüşeceğini göstermeye başlayabilir.

Orta Doğu'da Yeni Bir Dönemin Başlangıcı mı?
Bu haftanın gelişmeleri, Orta Doğu'daki güç dengelerinin tek bir olay üzerinden açıklanamayacağını ortaya koyuyor. ABD'nin Irak'taki misyonunu tamamlaması, İran'ın Hürmüz üzerindeki stratejik konumunu koruma çabası, Yemen'de Suudi Arabistan'ın yeni operasyon hazırlığı ve Türkiye-Pakistan-Suudi Arabistan savunma işbirliğinin gündeme gelmesi aynı dönemin birbirine bağlı gelişmeleri. Bütün bunların merkezinde ise güvenlik sorumluluğunun kim tarafından ve hangi mekanizmalarla üstlenileceği sorusu bulunuyor.

2000'li yıllarda Orta Doğu'nun güvenlik mimarisi büyük ölçüde ABD'nin doğrudan askeri varlığı üzerinden şekilleniyordu. Bugün ise bölgesel ülkelerin kendi savunma mekanizmalarını geliştirmesi, askeri işbirliklerini çeşitlendirmesi ve diplomatik ilişkilerini yeniden düzenlemesi daha fazla önem kazanıyor. Ancak bu değişimin sonucunun nasıl olacağı henüz belli değil. Suudi Arabistan'ın Yemen'de yeni bir operasyon başlatması, İran'ın Hürmüz üzerindeki baskısını artırması veya Irak'ta devlet dışı silahlı yapıların güçlenmesi, bu dönüşümün farklı yönlere ilerlemesine neden olabilir.

Küresel ölçekte ise Ukrayna savaşı, Tayvan meselesi ve Sudan'daki kriz, uluslararası sistemin aynı anda birden fazla güvenlik sınavıyla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Bu haftanın en önemli jeopolitik sonucu, ABD'nin Irak'tan çekilmesinden çok, bu çekilmenin gerçekleştiği bölgesel ortamdır. Washington Irak'taki askeri misyonunu bitirirken aynı anda İran'la savaşın geleceğini değerlendiriyor, Yemen'deki gelişmeleri yakından takip ediyor ve Asya'daki güvenlik taahhütlerini sürdürmeye çalışıyor. Orta Doğu'da ortaya çıkan yeni tabloyu anlamak için artık yalnızca ABD'nin ne yaptığına değil, bölgesel aktörlerin kendi aralarında nasıl bir güvenlik düzeni kurduğuna da bakmak gerekiyor.

Not:
Bu haftalık değerlendirme, 27 Eylül–3 Ekim 2026 tarihli gelişmeleri kapsıyor. Askeri operasyon planları ile gerçekleşmiş operasyonlar birbirinden ayrılmıştır. Özellikle Yemen'deki Suudi operasyonu henüz planlama aşamasında; İran'ın siyasi çözüm önerisi ise Pakistan Dışişleri Bakanı tarafından resmî ve yazılı bir teklif olarak tanımlanmamıştır.

Yemen kıyılarının tamamının Husiler tarafından ele geçirildiği veya üç uçak gemisinin bölgede kesin olarak konuşlandırıldığı yönündeki iddialar doğrulanmış olgu olarak kullanılmamıştır.

Forex & Hisse Senetleri

DOLAR ENDEKSİ

Dolar endeksinde hafta boyunca yükseliş devam ederken haftanın son saatlerinde hafif bir zayıflı görüldü. Önümüzdeki hafta makroekonomik açıdan zayıf veri akışı bekleniyor. 101,600 seviyesi altında kalıcı fiyatlamalar, 14 Ekim'deki FOMC toplantısına kadar gerçekleşebilecek bir geri çekilmenin başlangıcı olabilir. Henüz trendind dönmediğini ancak kademeli olarak zayıflayabileceğini tahmin ediyoruz.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

EUR/USD

EUR/USD çiftinde de DXY ile benzer bir görüntü olsa da DXY kadar net bir trend dönüşü gözlemlenmiyor. Daha düşük risk barındıran pozisyonların kurgulanabilmesi için fiyatın yeni bir dip seviyesi yapması işleri kolaylaştıracaktır. Bu olana dek hafta içerisinde risk priminin yüksek olduğunu düşünüyoruz.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

US10Y

ABD tahvil getirilerinde olağanüstü kritik bir fiyatlama mevcut. Tarım dışı istihdam verisiyle hafif gerileyen tahvil getirileri kısa sürede toparlanarak %5,275 seviyesine kadar yükseldi. Son düşüş büyük bir likidite bölgesinden tepki aldığı için aşağı yönlü trendin oluştuğunu söylemek çok zor. Kesikli mavi çizgi ile belirttiğimiz %5,205 seviyesi altında kalıcı bir fiyatlama görülene kadar tahvil satışlarının devam etmesi beklenebilir.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

ONS ALTIN

Tahvil fiyatlarındaki zayıflıktan dolayı altın fiyatlarında da benzer zayıflık devam ediyor. Enerji bazlı jeopolitik krizlerin olduğu ortamda altına olan talep zayıf seyrediyor. Küresel merkez bankaları henüz Çin'e ayak uyuduruyor diyemeyiz. Altının riskli bir yatırım aracı olduğunu ancak tahvil getirilerindeki beklediğimiz düşüşün olması halinde kısa vadeli bir toparlanma yaşayabileceğini tahmin ediyoruz.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

NASDAQ

Nasdaq tarafında pozitif fiyatlama devam ediyor. PMI verilerine göre ekonominin genişlemeye devam ettiği ve bu noktada en büyük faydayı yapay zeka şirketlerinin sağladığını gözlemliyoruz. Trend devam ediyor, kısa vadeli geri çekilme olabilmesi için kırmızı çizgi ile belirttiğimiz 30257 seviyesi altında kalıcı fiyatlama görmeliyiz. Bu olana dek yükseliş trendi devam edecektir.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

Borsa İstanbul

Borsa İstanbulda fon satışlarından kaynaklı düşüş devam ediyor. Manipülasyon fonlarına yatırım yapmamış yatırımcılar dahi fonlarını veya BES'lerini bozarak bu riskten kurtulmaya çalışıyorlar. Bu da BIST için ekstra bir satış baskısı ve alım düşüklüğüne neden oluyor. Bunun sonsuza kadar böyle gitmeyeceğini ve yakında dengeleneceğini tahmin ediyoruz. Bu bağlamda orta vadeli BİST yatırım için daha düşük riskli bölgelerde olduğumuzu düşünüyoruz.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 4 saatlik fiyat hareketini temsil eder.

OFIS AGENCY

Forex & Hisse Senetleri

NXP Semiconductors NV

NASDAQ:NXPI

NXP Semiconductors, merkezi Hollanda'nın Eindhoven şehrinde bulunan küresel bir yarı iletken tasarım ve üretim şirketidir. Otomotiv, endüstriyel IoT, mobil ve iletişim pazarları için yenilikçi güvenli bağlantı ve altyapı çözümleri sunmaktadır. Teknik açıdan fiyatlamanın pozitif bir döngüye girme ihtimalini değerlendiriyoruz. Kırmızı kesikli çizgi altında günlük kapanış olmadığı sürece yükseliş yönlü fiyat hareketlerinin oluşma ihtimalinde artış olabilir.

Grafik, 04.10.2026 tarihine aittir.
Her mum 1 günlük fiyat hareketini temsil eder.

Teknoloji

KRİPTO ve YAPAY ZEKADA BU HAFTA

Micron'un rekor bilançosu ve Samsung'un kapasite tahmini, AI kaynaklı bellek talebinin güçlü kaldığını gösterdi. Micron'un çeyreklik geliri bir yıl önceki 11,3 milyar dolardan 54,2 milyar dolara yükseldi ve şirket gelecek çeyrekte yaklaşık 61,5 milyar dolar gelir beklediğini açıkladı. Samsung ise HBM'in küresel DRAM wafer kapasitesindeki payının 2027'de mevcut yüzde 20 seviyesinden yaklaşık yüzde 30'a çıkacağını öngörüyor. HBM ile klasik DRAM aynı üretim kapasitesini kullandığı için AI talebindeki artış, tüketici elektroniği ve otomotiv için kullanılan belleğin arzını da sıkıştırabilir.

"Karar modelleri" yeni bir AI model kategorisi olarak yaygınlaşıyor. Perplexity, Qwen3.8 tabanlı 27 milyar parametreli pplx-decider modelini yayımladı. Model serbest metin üretmek yerine verilen seçenekler için kalibre edilmiş olasılıklar döndürüyor ve şirketin 11 benchmarklık değerlendirmesinde ortalama yüzde 85,7 sonuç elde ediyor. Cloudflare dE aynı yaklaşımı izleyen Clef ve daha hafif Clef-flash modellerini Apache 2.0 lisansıyla açık kaynak olarak yayımladı. Bu modeller ajanlarda yönlendirme, araç seçimi, politika kontrolü ve insan müdahalesine gerek olup olmadığını belirleme gibi görevler için tasarlanıyor.

Frontier model yarışında OpenAI ve Anthropic yeni sürümler yayımladı. OpenAI, kodlama ve bilgisayar kullanımında GPT-6 Astra'ya yakın yetenekleri daha düşük maliyetle sunan GPT-6.1 Sol'u kullanıma açtı. Buna karşılık daha güçlü GPT-6.1 Astra'nın planlanan çıkışı, güvenlik testlerinde modelin eylemlerini yanlış raporlama ve denetimden kaçınma eğilimleri göstermesi üzerine durduruldu. Anthropic ise Sonnet 5'e göre yüzde 30'dan fazla hızlı ve çoğu iş yükünde yüzde 30'a kadar daha ucuz çalışan Claude Sonnet 5.5'i yayımladı.

Tencent, gelişmiş AI çiplerine Çin dışından erişmek için Oracle ile yaklaşık 7 milyar dolarlık anlaşma yaptı. 5 yıllık anlaşmayla Tencent, Oracle'ın Güneydoğu Asya'daki veri merkezlerinde bulunan yaklaşık 100 bin gelişmiş AI çipini kullanacak.

Nvidia, 150 milyar dolarlık ek hisse geri alım programı açıkladı. Yeni yetkilendirmeyle şirketin kullanılabilir toplam geri alım kapasitesi 235 milyar dolara yükseldi. Programın 2028 mali yılı sonuna kadar yürütülmesi planlanıyor. Bu, bugüne kadar açıklanan en büyük hisse geri alım yetkilendirmelerinden biri oldu.

Meta, kurumsal yapay zekâ pazarına Meta Enterprise Platform ile giriyor. Yeni iş kolu Muse, Meta Business Agent, Muse API ve Muse Code gibi ürünleri şirketlerin ve geliştiricilerin kullanımına sunacak. Platformun başına MongoDB CEO'luğundan ayrılan Chirantan "CJ" Desai getirildi ve doğrudan Mark Zuckerberg'e bağlı çalışacak.

NEAR Intents, yaklaşık 3,8 milyon dolarlık güvenlik açığının ardından çalınan fonların tamamını geri aldı. Olay, Omni para yatırma ve çekme altyapısıyla NEAR Intents akıllı sözleşmesi arasındaki bir hatadan kaynaklandı.

Ethereum Layer 2 ağı Blast, ekonomik olarak sürdürülebilir olmadığını belirterek faaliyetlerini sonlandırma kararı aldı.

HAFTAYA HOFİS İLE BAŞLAMAK İÇİN
E-POSTA BÜLTENİNE ABONE OLMAYI UNUTMAYIN!

OFIS AGENCY

Bize Ulaşın:
www.ofisagency.com
contact@ofisagency.com
x.com/ofisagency